

Súčasný stav v oblasti zelene v BA

- o zeleň sa v meste stará 22 subjektov, ktoré medzi sebou väčšinou nekomunikujú, magistrát nemá dosah na mestské časti,
- stromoradia pri cestách nie sú v Bratislave považované za mestskú verejnú zeleň (je to tzv. cestná zeleň, podľa cestného zákona, nie o ochrane prírody a krajiny),
- ročne sa v Bratislave odsúhlasí na výrub (a teda aj vyrúbe) okolo 3 až 4 tisíc stromov, náhradná výsadba za výrub nemá dlhú životnosť, alebo ju už nie je kam umiestniť, prípadne „putuje“ – hovoríme jej putovná náhradná výsadba,
- pri povoľovaní výrubov sa uprednostňuje záujem investora, nie záujem občanov, či záujem ochrany prírody,

Výruby, platan na nábreží

Súčasný stav, pokračovanie

- kvôli (často chaotickej) výstavbe miznú zelené plochy, alebo miesta, kde by mohol vzniknúť nový park, či kvalitný zelený verejný priestor,
- neexistuje jednotná evidencia stromov a kríkov na území mesta (resp. nie je žiadna),
- stromy v meste sú v zlom až veľmi zlom zdravotnom stave (kvôli neodbornému alebo žiadnemu ošetrovaniu),
- poškodzovanie a ničenie drevín sa netrestá (ba práve naopak – „ošetrovanie“ je často ničením a poškodzovaním drevín),
- žiaden nový park v Bratislave nebol vytvorený cca 30 rokov,
- zmeny a doplnky UP (ZaD02) umožnia pod parkami, resp. na ich meste, budovať podzemné garáže,

Lipy na Patrónke, pred parkovacím domom

Súčasný stav, pokračovanie

- výrazy ako biodiverzita (druhovú rozmanitosť), trvalo udržateľný rozvoj, či územný systém ekologickej stability, alebo legislatíva v oblasti ochrany prírody sú pre vedenie mesta (mestských častí) buď neznámym pojmom, alebo často ignorovaným,
- kvalitná orná pôda, vinohrady, lesné pozemky sa menia na stavebné pozemky,
- neexistuje štatút lesoparku na území celého mesta (pritom všetky lesy v katastri mesta sú podľa územného plánu lesoparkom),
- dažďová voda sa odvádza do kanalizácie, zastavané a vybetónované plochy zabraňujú prieniku vody do pôdy, mesto sa otepľuje,
- mesto nemá exhalačnú a emisnú štúdiu, monitorovanie ovzdušia sa robí iba na 4 miestach na území Bratislavy,
- Bratislava je jedným z najhlučnejších miest, hlukové mapy síce existujú, ale nevyužívajú sa.

Čo by sme chceli, ale nikto nás nepočúva

- **zmeniť celý systém organizácie spravovania mestskej zelene** (*tak, ako to funguje v mestách okolitých krajín, napr. vo Viedni*)
- **vypracovať nový generel zelene (už sa začal, ale bez občanov) a dokument starostlivosti o dreviny pre celé mesto** (*Posledný generel zelene bol vypracovaný v r. 1999! Mesto musí mať dokument starostlivosti o dreviny, k jeho vypracovaniu je potrebné urobiť inventarizáciu drevín, zostaviť elektronickú databázu kompatibilnú s geografickým informačným systémom mesta, pravidelne ju aktualizovať.*)

Najstarší strom v Paríži

Čo by sme chceli - pokračovanie

- **zachovať existujúce zelené plochy a vytvárať nové, podporovať zazelenenie striech, fasád budov**
- *(Vypracovať zoznam významných zelených plôch, tzv. intaktných plôch, ktoré sa nemôžu zastavať, ani ich rozloha zmenšiť. Vyhlásiť významné zelené plochy za mestom chránené územia a vyznačiť to v teréne. Vytvárať nové zelené plochy aj vykúpaním pozemkov mestom. Tvorba nových a starostlivosť o existujúce - v spolupráci s inými subjektmi – občanmi, združeniami, podnikateľmi, s označením, kto ju vytvoril a kto sa o ňu stará. V prípade nutnosti likvidácie zelenej plochy – iba vo verejnom záujme – povinnosť nahradiť ju rovnako veľkou novou zelenou plochou. Zvýšiť podiel zelene na obyvateľa, napr. na sídliskách 8 – 12 m² zelene na obyvateľa.)*
- **vyhlásiť moratórium na výrub zdravých vzrastlých stromov**
- *(Výrub zdravých stromov nie je v súlade so zákonom, ani VZN. Zdravé stromy treba zachovať, vážiť si ich – je to naše prírodné dedičstvo.)*

Aj toto by sme chceli

- **zveriť ošetrovanie a správu drevín do rúk odborníkom**

(Ošetrovanie drevín, orezy stromov môžu robiť iba odborníci - certifikovaní arboristi, nie každý, kto má motorovú pílu.

Pracovníci na mestských častiach zaoberajúci sa agendou drevín často nemajú adekvátne vzdelanie, niekedy ani vysokoškolské, čo sa podpisuje na odbornej úrovni tvorby, údržby, ochrany a evidencie zelene. Prísne dodržiavať legislatívne predpisy – zákon, vyhlášku, normu, VZN – tie zakazujú ničiť a poškodzovať dreviny.)

- **vysádzať nové stromy, obnovovať stromoradia, kvetinové záhony**

(Stromoradia v meste prekategorizovať na mestskú verejnú zeleň. Zlepšiť zdravotný stav stromoradií.

Príbeh platanu

nábřežie Dunaja, teraz tam stojí River park

Platan deň pred výrubom

Spoločné foto

Platan, toto torzo vážilo 10 ton

Platan zasadený

Platan dnes

Nový storočný platan

- Parížania svojej verejnej zeleni hovoria „patrimoine arboré“, alebo patrimoine vert, či „allié végétal“, čiže stromové dedičstvo, či zelené dedičstvo, alebo rastlinný príbuzný.
- Mali by sme si aj my uvedomiť, že stromy v meste nám niekto zanechal, zdedili sme ich a máme sa o to dedičstvo riadne starať . A tiež vytvárať nové, aby sme mali čo odovzdať ďalej.

Ďakujem za pozornosť